

IV.

GENÇ AKADEMİSYENLER BULUŞMASI

özet kitapçığı

“Yeni Mesleleler
ve Çözüm Arayışları”

18 - 20 Haziran 2010

Genç Akademisyenler Buluşması, lisansüstü düzeyde eğitimler düzenleyen, araştırmalar yürüten ve bu dönemdeki öğrencileri destekleyen **İlmi Araştırmalar Merkezi (İLAM)**, **İlmi Etüdler Derneği (İLEM)**, **İlimler ve Sanatlar Merkezi (İSM)**, **İstanbul Akademik Gelişim ve Eğitim Merkezi (İSAGEM)** ve **İstanbul Araştırmalar ve Eğitim Vakfı'nın (İSAR)** birlikte düzenledikleri bir sempozyumdur. Programda farklı alanlarda akademik çalışmalar yapan genç akademisyenleri ilgilendiren ve her yıl belirlenen ortak ilmi konular etrafında hazırlanan tebliğler sunulmaktadır. Yıllara göre buluşmanın temaları şöyledir:

- 2007: Disiplinlerarasılık/ Disiplinlerötesilik
- 2008: Geleneğimiz ve Bilimler: Entelektüel Bağımlılığı Aşmak
- 2009: Süreklilik ile Değişim Arasında Düşünce ve Hayat
- 2010: Yeni Meseleler ve Çözüm Arayışları

Tertip Heyeti

Prof. Dr. Recep Şentürk
Dr. Lütfi Sunar
Yusuf Alpaydın
Salih İnci
M. Hüseyin Mercan

Sekreteryası

M. Hüseyin Mercan
Hacı Bayram Başer
Onur Atalay
Taha Eğri

Bilgi ve İletişim için

Sempozyum Sekreteryası
mail: gencakademisyenler@gmail.com

İlmi Araştırmalar Merkezi (İLAM)

İLAM, toplumumuzun yetişmiş insan ihtiyacına katkıda bulunmak maksadıyla 1994 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Daha çok ilahiyat alanında Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi yapan araştırmacılara burs, kütüphane ve özel çalışma mekânı sağlayan araştırma merkezimiz, 2000 yılından itibaren Orta Asya, Kafkaslar, Doğu Türkistan, Balkanlar, Arap dünyası ve Afrika'dan gelen araştırmacılara da hizmet vermektedir. Eğitimlerini tamamlayan yerli araştırmacılarımızın bir kısmı bu gün akademik çalışmalarını yurt içindeki üniversitelerde sürdürürken, yurt dışından gelenler de buldukları bölgelerde değişik seviyedeki eğitim kurumlarında hizmet vermektedirler. İLAM, bunun yanı sıra lisans seviyesindeki kabiliyetli öğrencilere de yurt içi ve yurt dışında destekleyici eğitim imkânları sunmaktadır.

İlmi Etüdler Derneği (İLEM)

2002 yılında kurulan İlmi Etüdler Derneği'nin temel amacı ilim adamı yetiştirmek, ilmi anlayışı İslam medeniyetinin köklerinden hareketle yeniden yorumlamak ve yeni bir hayat nizamı için gerekli bilgi-birikimi oluşturmaktır. Bu bağlamda İLEM'in misyonu eksikliğini her alanda hissettiğimiz ilim adamlarının yetişmesine bir platform oluşturmak, değişik alanlarda çalışmalarını sürdüren ilim adamlarımızın buluşabilmesi, çalışmalarını ortak bir çatı altında yürütmeleri, bu ilim adamlarının bilgi-birikimlerini en güzel şekilde arkadan gelen takipçilerine aktarmaları için bir yapı oluşturmak, örnek ilim adamları ve ilmi çalışmaları oluşturmak. İlmi Etüdler Derneği ilmi ve akademik çalışmalarını lisans ve lisansüstü düzeydeki katılımcılarla gerçekleştirmektedir.

İlimler ve Sanatlar Merkezi (İSM)

2007 yılında İlim Yayma Cemiyeti bünyesinde kurulan İlimler ve Sanatlar Merkezi "Çağımızın ihtiyaç duyduğu donanıma sahip ilim adamları yetiştirmek" hedefiyle yola koyuldu. İSM, İlahiyat ve Sosyal Bilimler alanında lisans ve lisansüstü düzeyinde 70'e yakın öğrenciyi seminer, konferans, proje ve atölye çalışmaları, yurt dışı dil seminerleri ve çeşitli sosyal etkinliklerden oluşan geniş çaplı bir eğitim ve araştırma imkânı sunmaktadır. Merkezin temel hedefi ise genç araştırmacılara, klasik bilimsel mirasımız yanında çağdaş dünya ile ilgili bir birikim ve perspektif kazandırmaktır.

İstanbul Akademik Gelişim ve Eğitim Merkezi (İSAGEM)

İSAGEM alanlarında temeyyüz etmiş, milli ve manevi değerlere bağlı ilim adamlarının yetişmesi için çeşitli çalışmalar yürütmektedir. 1994 yılında kurulan İhsan Vakfı bünyesinde bir merkez olup vakfın kurulduğu tarihten bu yana her yıl lisansüstü düzeyde araştırmacılar alınmakta ve merkez tarafından desteklenmektedir.

İstanbul Araştırmalar ve Eğitim Vakfı (İSAR)

İSAR ilim ve düşünce geleneğimizi evrensel bir ufukla kavrayarak yaşadığımız dünyanın meselelerine çözümler sunabilecek âlim ve düşünürlerin yetiştirilmesi amacıyla 2009 yılında kuruldu. Faaliyetleri eğitimi, araştırma ve yayın sahalarında yoğunlaşmakta olan merkezde lisans ve lisansüstü düzeyde araştırmacılar bulunmaktadır.

AÇILIŞ KONFERANSI

Yeni Sorunlar Dünyasında Düşünmeyi Yeniden Düşünmek

Prof. Dr. Ömer Mahir Alper

İstanbul Üniv. İlahiyat Fak. Din Bilimleri ve Felsefe Böl.

PANEL

Kayıp Estetiğin İzinde

Zevk-i Selîm: İslâm Düşüncesinde Estetik Yargının Objektifliği Meselesi

Muhammet Fatih Kılıç

Güzele ilişkin yargının objektif bir boyuta sahip olup olmadığı hususu, estetik disiplininin en temel meselelerinden biridir. İslâm medeniyetinde estetik öznenin bir niteliği olarak ifade edilen zevk-i selim kavramsallaştırması, estetik yargının söz konusu niteliğe sahip estetik özneler için objektif olduğunu ima eder. Bu çalışmada, İslam düşüncesinde öne çıkan üç ana disiplin; felsefe, kelâm ve tasavvufun estetik yargının objektifliği meselesindeki yaklaşımları teolojik kökleri, kozmolojik ve epistemolojik bağlarıyla ele alınacaktır. Böylece zevk-i selîm kavramsallaştırmasının arka planı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Son olarak bahse konu kavramsallaştırmanın günümüz için ne ifade ettiği tartışmaya açılacaktır.

Türk Müziğinin Güncel Sorunlarına Genel Bir Bakış

M. Emin Soydaş

Günümüzde başta adlandırılması olmak üzere birçok sorunla karşı karşıya olan Türk müziği, bir yandan da çalınıp söylenmeye ve dinlenmeye devam etmektedir. Geleneksel müziğin yanı sıra bunun güncel uzantıları da, bir kısmı yıllardır sürüp giden tartışmaları içeren bu sorunların az ya da çok muhatabı olmaktadır. Bu bildirinin Türk müziğinin bütün sorunlarına değinmek gibi bir amacı tabii ki yoktur; fakat belli başlı genel konular çeşitli başlıklar altında irdelenecektir. İlk olarak “Türk müziği” kavramı hakkındaki görüşler ele alınarak bu kavramın geleneksel müziği ve güncel uzantılarını kap-

sayacak bir anlamda kullanılması gerektiği açıklanmaya çalışılacak ve ayrıca bununla ilgili diğer tanımlamaların yanlışlıkları üzerinde durulacaktır. Dünyada “world music” adı altında yapılan çalışmaların ve bunların arasında Türk müziğini ilgilendiren örneklerin geleneksel müzik ile ilişkisine değinildikten sonra, uzun bir geçmiş olan ve gereksiz zıtlara kaynaklık eden Türk müziğinde çokseslilik tartışmaları hakkında bazı değerlendirmeler yapılacaktır. Bu bağlamda Türk müziğinin mutlaka çoksesli hale getirilmesini savunan görüşün ne anlam ifade ettiği ve çokseslilik uygulamalarının ne şekilde olabileceği konuları üzerinde durulacaktır. Son olarak da Türk müziğinin geleneksel aktarım yöntemi olan meşkin önemi ve günümüzdeki konumu ile geleneksel müziğin güncel icralarında ortaya çıkan sorunlar tartışılacak ve geleneksel özelliklerin çağdaş uygulamalar içerisinde kaybolmaması gerektiği savunulacaktır. Bahsedilen tüm bu sorunların çözümüne yönelik olarak bildiride çeşitli öneriler de sunulacaktır.

Osmanlı Edebiyatı'nın Estetiği

Berat Açıl

Estetik genel olarak sanat felsefesi bağlamında “güzellik” mefhumuyla ilgilenebilir. Her edebî metinde olduğu gibi Osmanlı edebiyat ürünlerinde de bir estetik kaygı güdülmektedir. Bu tebliğde Osmanlı döneminde üretilmiş edebî eserlerde tezahür eden estetik anlayışına yakından bakılmaya çalışılacaktır. Osmanlı döneminde eser vermiş yazar veya şairler, güzellik ve güzelliğin yaratılması gibi konular hakkında neler düşünmekteydiler? İslam dininin varlık düşüncesi ve metinlerde ortaya çıkan estetik anlayış arasında paralellikler, süreklilikler veya kopuşların izi sürülebilir mi? Bu bağlamda Batılı veya Hristiyanî estetik ile İslamî estetik arasındaki benzerlikler veya benzersizlikler, edebî eserlerde temsil ediliyor mu? Osmanlı edebiyatı söz konusu olduğunda şiir ve inşâ arasında estetik kaygılar açısından bir farklılık var mıdır? Osmanlı edebiyatı için yekpare bir estetikten söz edilebilir mi? Her şairin veya yazarın kendine özgü bir estetik anlayışı var mıdır? Osmanlı edebî muhiti, sanatçının bireyselliğini ortaya koymasına ne kadar izin vermektedir? Bu tebliğde, yukarıdaki sorular hem manzum hem de mensur eserlere atıfla yanıtlanmaya çalışılacaktır.

I. OTURUM

Çatışmanın Farklı Bir Okuması: Kemalist Oryantalizm ve Ötekiler

Onur Atalay

Bir süreden bu yana, oryantlizmin sadece Batı'nın Doğu üzerindeki iktidarı perspektifinden okunmakla yetinilmemesi gerektiği iddia ediliyor. Bu iddianın sahiplerine göre, Batı dışı ülkelerde ortaya çıkan modernleşmeci milliyetçilikler, hem oryantlizmin bir türevidirler, hem de kendi oryantlizmlerini üretirler. Bu noktada Türk tarihi bir istisna değildir, hatta Japonya ile beraber, bu tezin en sağlam iki kanıtından birini oluşturur. Bu oryantli oryantlizmin veya self-oryantalizmin bu topraklardaki geçmişini, Osmanlı'nın son dönemlerindeki Batılılaşma çabalarına kadar götürmek mümkünse de, en kâmil örneği, Cumhuriyet ile beraber şekillenen Kemalist zihinde müşahede edilebilir. Müslümanlar ve İslam, elit zümrenin zihin haritasında belirli koordinatlar dâhilinde kurgulanır, özcü yakıştırmalara mahkûm edilir. Her oryantlist tavırda görüleceği gibi Türkiye'deki elit de, kimliğini, "öteki"ni nasıl tanımladığı üstünden oluşturacaktır. Türkiye'deki çatışmanın ve ayrışmanın temel sebeplerinden olması hasebiyle önem arz eden bu tespit, gene de bir çözüm yolu sunmak konusunda, arzu edilen oranda başarılı olamamaktadır.

Diriliş Düşüncesinde Bilim: Sezai Karakoç'un Bilime ve Üniversiteye Yaklaşımı

Hacı Bayram Başer

Bu çalışmanın amacı, *Diriliş* düşüncesinin kurucusu Sezai Karakoç'un bilim ve üniversite konularına ilişkin yaklaşımları hakkında genel bir bakış açısı sağlamaktır. *Diriliş*, özellikle XIX. yüzyıldan sonra İslâm dünyasının içine düştüğü buhranı aşması için düşünce, sanat, bilim, siyaset ve ekonomi başta olmak üzere pek çok alanda çözüm önerileri ortaya koyan ve son dönem düşünce hayatımızı derinden etkilemiş bir düşünce akımıdır. Bu çerçevede Sezai Karakoç'a göre söz konusu buhranın aşılması için çözüm, nitelikli aydın kadronun yetişmesinde odaklanır. 'Bilim adamı' ise aydın kadrosunun en önemli unsurlarından birini teşkil eder. Çünkü yüksek medeniyetler hep yüksek bilim kurumlarıyla ayakta kalmışlardır. Bu çerçevede üniversite, Karakoç'a göre düşüncenin doğup topluma yayıldığı yer olması bakımından, ülkenin ihtiyacı olan meslek erbabını yetiştirmenin yanında tarih şuuru taşıyan, topluma saygılı, bilgili ve belli alanlarda uzmanlaşmış nitelikli aydın kadrosunu da yetiştirmelidir. Bununla be-

raber, ülkemizde üniversite Tanzimat'tan itibaren bir krizin içine girmiş ve hala bundan kurtulma şansını yakalayamamıştır. Üniversitelerin istenen düzeye ulaşabilmele-ri, ancak, din, siyaset, ordu ve bilim kurumlarının uyumlu bir ilişki içinde olmalarına; mali açıdan devletten özgür olmalarına ve nitelikli eğitim-öğretim müfredatına sahip olmakla gerçekleşir.

Sosyal Bilim Araştırmalarında Yeni Arayışlar Açısından İdeoloji Teorisinin Bir Değerlendirmesi

Eyüp Taşöz

Fikirlerin 'niçin'i ile ağırlıklı olarak onların 'nasıl'ından oluşan sosyo-politik yönünü inceleyen fikirler bilimine 'ideoloji' denmektedir. Fikirler, epistemolojik bir şekilde değerler oluşturup verili hale getirir veya din gibi ontolojik kökenli olan değerleri verili halde bulur. Verili değerler sosyo-politik alana sığmadığında ise inşa edilen ideolojikleşmiş kimlik ve sosyolojik meşruiyet oluşturan bir gerçekliği anlatır. İdeolojinin sosyalle olan bu ortak paydasından hareketle tebliğimizde ideoloji-sosyal bilimler ilişkisinden bahsedilecektir. Aydınlanmadan bu yana ideolojiler sosyal gerçekliklerini kurarken, birey ve çevresi için sosyolojik meşruiyetini inşa ettikleri kimlik hangi temel kavramlar çevresinde oluşmuştur. Sosyal bilimler modernitenin cevaplarını üreten evrimci bir ideolojik tasarım mıdır? İdeoloji Sosyal bilimleri gelecek yıllarda nasıl etkileyebilir? Tebliğin bu sorulara cevap aramaktaki asıl amacı, gelecek yıllarda oluşabilecek mümkün veya muhtemel yeni sosyal bilimlerin yönünü sorgulamaya çalışmaktır.

II. OTURUM

Zamanın Bozulması (fesâdü'z-zaman) ve Çözüm Arayışları: İslam Siyaset ve Fıkıh Geleneğinde 'Siyaset'i Şer'iyye' Tecrübesi

Abdullah Sabit Tuna

Toplumsal düzenin temin ve muhafaza edilmesi, İslam siyaset düşüncesinin en önemli gayelerinden biridir. Bu doğrultuda yazılan birçok eserde yönetim ve yargı kurumlarının hangi temel kural ve ilkeler üzerine bina edilmesi gerektiği ortaya konulmuştur. Bu eserler arasında "Siyasetü'ş Şer'iyye" başlığıyla yazılan eserler farklı bir önem arz etmektedir. En genel anlamda değişen zaman ve koşullarda dinin temel ilkelerine ters düşmeyecek düzenlemeler ve uygulamalar yapma yetkisi anlamına gelen 'Siyaset-i Şer'iyye' daha özelde hakkında bir ceza/had vaz edilmemiş bir suçun cezasının belirlenmesi (ta'zir) ve cezanın ağırlaştırılması anlamına gelmektedir. Zamanın ve toplumun değişmesi, suçların artması, bozulma ve fesadın yaygınlaşması durumlarında yönetim ve yargının nasıl hareket edeceği, yetkilerinin genişletilmesinde ve cezaların ağırlaştırılmasında hangi fikhî ilkelerin esas alınacağı gibi konular yine 'Siyaset-i Şer'iyye'nin kapsamına girmektedir. Bu çalışmada Osmanlı ulemasından Dede Cöngü Efendi (ö.973/1565) tarafından kaleme alınan 'Siyasetü'ş Şer'iyye'adlı eser esas alınarak toplumsal düzenin temin edilmesi ve fesadın yok edilmesi gayesiyle belirlenen ta'zir cezalarının ve uygulamaların hangi temel ilkeleri gözettiği belirlenmeye çalışılacaktır. Aile kurumuna zarar verecek suçların en ağır şekilde cezalandırılması, alışkanlık haline getirilen suçun cezasının ağırlaştırılması, toplum huzurunu bozan suçlunun 'yaşam hakkı'na son verilerek ölüm cezasına çarptırılması, şahitlik ve cezalandırma da aile bağlarının gözetilmesi ve defter yakma gibi uygulamalara değinilmek suretiyle 'birey, aile ve toplum' ölçekleri üzerinden 'Siyaset-i Şer'iyye'nin temel ilkeleri anlaşılmaya çalışılacaktır.

AK Parti'nin Ortadoğu Politikası: Paradigmatik Bir Dönüşüm ya da Siyasi Bir Manevra?

Muhammed Hüseyin Mercan

Bu makalede Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Ortadoğu'ya yönelik politikaları geleneksel Türk Dış Politikası bağlamında tartışılacaktır. Makalenin ana odağı Ortadoğu'ya yönelik açılımların ve yeni politikaların Türk Dış Politikası'nda yeni bir dış politika felse-

fesi bağlamında mı yoksa iç siyaset eksenli bir açılım mı olduğu hususu olacaktır. Bir yandan AK Parti'nin Ortadoğu'ya yönelik politikaları incelenirken diğer yandan gerçekleştirilen politikalara diplomatların ve dış işleri bakanlığının nasıl yaklaştığı ele alınarak bu politikaların Türkiye ve Türk Dış Politikası açısından nerede durduğu analiz edilmeye çalışılacaktır. Ortadoğu ülkelerinin ve bölgedeki son gelişmelerin Türkiye için hayati bir role sahip olduğu göz önüne alındığında şuan ki politikaların geleceğe yönelik nasıl bir öngöründe bulunduğu da tartışılmaya çalışılacaktır.

Batı Trakya'daki Müftülerin Yetkileri

Rıdvan Topçu

Günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde kalan ve Batı Trakya diye isimlendirilen bölgede yaşayan Müslüman-Türk azınlığı eğitim, vakıflar ve müftülük gibi toplumsal yapıyı çok yakından ilgilendiren pek çok sorunla yüz yüze gelmektedir. Bu pek çok sorunun içinde en önemlisi ve en çok tartışılanı Batı Trakya Müslüman-Türklerinin Müftülük sorunudur. Bu sorunun iki önemli yönü vardır. Bunlardan birincisi müftülerin seçimi sorunudur. Bu sorunda seçilmiş müftü-atanmış müftü ayırımı tartışılmaktadır. İkincisi ise atanmış müftülerin sahip oldukları yetkilerle ilgili tartışmalardır. Müftülerin seçimi ile ilgili epey literal çalışmaya rastlamak mümkünken, müftülerin sahip oldukları yetkilerle ilgili bilimsel çalışmalara aynı önemin verildiğini söylemek mümkün değildir. Batı Trakya'daki resmi müftülerin şahıs, aile ve miras hukuku ile ilgili kazaî görevleriyle beraber din görevlilerinin göreve gelmesi ve vakıfların denetimi gibi idari yetkilerinin olduğunu da görmekteyiz. Müftülerin sahip oldukları bu yetkiler İstanbul Antlaşması, Atina Barış Antlaşması, Sevr Antlaşması ve Lozan Antlaşması gibi uluslararası antlaşmalara dayanmaktadır. Ancak günümüzde konuyla ilgili ciddi tartışmalar yapılmaktadır. Bu tartışmaların bir kısmı uluslararası antlaşmalarla ilgiliyken bir kısmı da İslam hukukuna getirilen eleştirilerle ilgilidir. Söz konusu sebeplerden dolayı bu çalışmamızda, antlaşmalarla kendilerine verilen ve günümüzde de geçerliliğini devam ettiren müftülerin yetkilerini ele alarak konu ile ilgili Yunanlı yazarların düşünce ve eleştirilerine yer vereceğiz.

IV. Genç Akademisyenler Buluşması Programı

18 Haziran Cuma

20:00-20:30 **Açılış Konuşmaları**

20:30-22:00 **Açılış Konferansı: Yeni Sorunlar Dünyasında
Düşünmeyi Yeniden Düşünmek**

Prof. Dr. Ömer Mahir Alper, İstanbul Üniv. İlahiyat Fak. Din Bilimleri ve Felsefe Böl.

19 Haziran Cumartesi

09.00-10.30 **Panel: Kayıp Estetiğin İzinde**

*Muhammet Fatih Kılıç, Zevk-i Sefim: İslâm Düşüncesinde Estetik
Yargının Objektifliği Meselesi*

*M. Emin Soydaş, Türk Müziğinin Güncel Sorunlarına Genel Bir Bakış
Berat Açıl, Osmanlı Edebiyatı'nın Estetiği*

11.00-12.30 **I. Oturum : Lisansüstü Öğrencilerin Sunumları**

*Onur Atalay, Çatışmanın Farklı Bir Okuması: Kemalist Oryantalizm ve
Ötekiler*

*Hacı Bayram Başer, Diriliş Düşüncesinde Bilim: Sezai Karakoç'un Bilime
ve Üniversiteye Yaklaşımı*

*Eyüp Taşöz, Sosyal Bilim Araştırmalarında Yeni Arayışlar Açısından
'İdeoloji Teorisi'nin Bir Değerlendirmesi*

14.00-15.30 **II. Oturum : Lisansüstü Öğrencilerin Sunumları**

*Abdullah Sabit Tuna, Zamanın Bozulması (fesâdü'z zaman) ve Çözüm
Arayışları: İslam ve Fıkıh Geleneğinde 'Siyaset-i Şer'iyye' Tecrübesi*

*Muhammed Hüseyin Mercan, AK Parti'nin Ortadoğu Politikası:
Paradigmatik Bir Dönüşüm ya da Pragmatik Bir Manevra?*

Rıdvan Topçu, Batı Trakya'daki Müftülerin Yetkileri

16.00-17.30 **III. Oturum : Lisansüstü Öğrencilerin Sunumları**

*Adem Başpınar & Murat Şentürk, Türkiye'de Sosyal Yardım Uygulamaları:
Sorunlar, İhtiyaçlar ve Yönelimler*

*Faruk Taşçı, Sosyal Yardım Alıcıları ile İlgili Sorunlara Psiko-Sosyal
Çözüm Olarak 'Sadaka Taşları Modellenmesi'*

*Mehmet Fatih Arslan, Klasiğin İnsan Algısı: Modern Tüketim
Alışkanlıklarına Klasik Bir Yaklaşım*

22:00 **Fasıl & Sohbet**

» 20 Haziran Pazar

09.00-10.50 **IV. Oturum**

Hamdi Çilingir, Fıkıh Çerçevesinde Mezhep Algısında Yaşanan Kırılma
Nilüfer Kalkan, Modern Dönemde Hadis Karşıtlığı ve Kur'âniyyûn Akımı
Fatih Oğuzay, İslâm Toplumunun İnşası ve Bir Arada Yaşama
Muhammet Okumuş, Arapça Öğretiminde Klasik ve Modern Ayrımı

11.10-12:10 **Panel: Sosyal Bilimlerde Yeni Arayışlar**

Lütfi Sunar, Modern Batı'nın Tanımlanması Çabaları ve
Sosyolojik Düşüncenin Özü
Necmettin Kızılkaya, Faizsiz Bankacılıkta Fetvadan Teoriye Geçiş
Mümkün mü?

13:30-15.20 **V. Oturum**

Onur Günaydın, Küresel Medya ve Kültürlerarası Ötekileşim
Ramazan Yılmaz, Sinemada Gerçeklik Sorunu
Yusuf Ziya Gökçek, Frankfurt Okulu, Chicago Okulu ve Baudrillard
Özeline İletişim Kuramlarında Toplumsalın Sonu
Gülçin Koç, Antik Yunan'a Osmanlı'nın Gözünden Bakmak

15.30-16.00 **Değerlendirme & Kapanış**

III. OTURUM

Türkiye’de Sosyal Yardım Uygulamaları: Sorunlar, İhtiyaçlar ve Yönelimler

Adem Başpınar & Murat Şentürk

Sosyal yardım alanındaki çalışmaların ülkemizdeki son durumunu kurumlar bazında ele almak ve yeni ihtiyaçları belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada İstanbul, Ankara, Konya, Diyarbakır, Batman ve Siirt illerinde, 19 kurum ve toplamda 26 STK ve Kamu kurumu çalışanı ile görüşmeler yapılmıştır. Çalışma hem toplanan verilerden hem de literatür taramasından elde edilen sonuçlardan hareketle yeni sorunları ve yönelimleri tespit etmektedir.

Klasiğin İnsan Algısı: Modern Tüketim Alışkanlıklarına Klasik Bir Yaklaşım

Mehmet Fatih Arslan

Doğada bulunan canlılardan sadece insanoğlu çevre ile kurduğu ilişkide onu dönüştürüp çevreye sinai (artificial) bir form verebilme yetisine sahiptir. Fakat bu çaba modern zamanlarda çoğu kez doğal çevrenin tahribi veya geri dönülmeyecek şekilde yok olması ile sonuçlanmıştır. Bu tahribin başat sebebi “tüketim çılgınlığı” ve onu tetikleyen “sonsuz ihtiyaçlar” algısıdır. Söz konusu algının gerisinde ise, iktisadi temellere dayalı, etik kaygılardan bağımsız “homo economicus” düşüncesi yatar. Ancak modern paradigmanın aksine İslam düşüncesinde “eşref-i mahlûkat” olan insan algısına “hayvan-ı nâtık” tanımı eşlik eder. Dolayısıyla insanı diğer canlılardan ayıran, onu eşref-i mahlûkat kılan en önemli özellik nutuktur (logos). Tüm bu süreçte çevre-tüketim ilişkisinde belirleyici olan husus, insanın -diğer canlıların aksine- kendisine has zihinsel/entelektüel ihtiyaçlarını önceleyerek sosyal yaşantısını buna uygun olarak düzenlemesidir. Bu konuda sahip olduğu biriciklik İslam felsefesinin insan algısında yatar. Doğada sadece insan nutk sahibidir, nutk ise insanî nefsin (ruh) bir yetisi olarak kendisini açığa vurmaktadır. En genel anlamda insanın var oluş sebebi kendine has olan nefs-i natıkayı kemale erdirmek ve kendisini gerçekleştirmektir. Böylelikle insanoğlu en yüce mutluluğa (saadet-i kusva) erişecektir. Bunun yolu ise ruhsal ihtiyaçlarını ön planda tutmak ve maddi ihtiyaçlarını mümkün olduğunca kılmaktır. Zira insanın maddi ihtiyaçları nefs-i natıkanın ihtiyaçlarının önüne geçecek olursa diğer canlılardan bir farkı kalmayacak ve bu durumda kendisini gerçekleştirmek suretiyle mutlak kurtuluşa erme yolu kapanacaktır.

Sosyal Yardım Alıcıları ile İlgili Sorunlara Psiko-Sosyal Çözüm Olarak ‘Sadaka Taşları Modellemesi’

Faruk Taşçı

En genel anlamda, kişinin muhtaçlığının aynı yardımlar veya nakdî ödemeler yoluyla giderilmesi anlamına gelen sosyal yardımların, özellikle “alıcıları”na iletilmesi sürecinde belli sorunlar söz konusu olabilmektedir. Bu sorunlar, temel olarak “damgalanma ve küçük düşürülme”, “tembellik ve bağımlılık” ve “istismar etme” şeklinde ortaya çıkmaktadır. Damgalanma ve küçük düşürülme, sosyal yardımlardan yararlanacak kişinin muhtaç olduğunu “kanıtlamak zorunda kalması” ve yardım alırken bunu net olarak hissetmesi neticesinde bu kişilerin üzerinde onur kırıcı etkiler görülmesi anlamına gelmektedir. Sosyal yardımları alanlar ile ilgili diğer sorun, alıcıların sosyal yardım almaya bağımlı hale gelmesi ve bunun sonucunda çalışmaya meyli olmayan tembellik sürecinin “kronik” bir durum olarak ortaya çıkabilmesidir. Önemli diğer sorun, sosyal yardımların, sosyal yardım alıcıları tarafından “istismar”a açık oluşuna dairdir. Sosyal yardımlarda istismar iki şekilde ortaya çıkabilmektedir. Birincisi, ihtiyaç sahibi olmamasına rağmen yardım talep etme veya almak şeklinde iken; ikincisi ise aynı kişinin farklı kurumlardan ayrı ayrı yardım alması anlamına gelmektedir. İşte, bu tebliğin amacı, yukarıda sosyal yardım alıcıları ile ilgili işaret edilen sorunlara çözüm olarak bir “psiko-sosyal” model ortaya koymaktır. Çünkü sorunun önemli bir boyutu, sosyal yardım alıcılarının psikolojik ve sosyal dünyaları ile ilgilidir. Bu anlamda bir çözüm modellemesi denemesi olarak “sadaka taşları” örnekliliği (sıçrama tahtası olarak) ele alınacaktır; sadaka taşları üzerinden yeni örneklilere ulaşılmaya çalışılacaktır.

IV. OTURUM

Fıkıh Çerçevesinde Mezhep Algısında Yaşanan Kırılma

Hamdi Çilingir

İslam dünyasının 19. Yüzyıl itibarıyla yükselen değer olan Batı düşüncesi ile karşılaşması ve bunun akabinde hem batı düşüncesi hem de kendisiyle bir hesaplaşma içerisinde girmesi İslam dünyasında ilmî, sosyal, siyasal vs gibi çeşitli alanlarda önemli değişikliklere neden oldu. Bu değişimlerden genelde İslam ilim geleneğinin özelde de fıkıh geleneğinin etkilenmemesi mümkün değildi. Bu değişimler, İslam ilim geleneği içerisinde merkezi bir konuma sahip olan fıkıhta ve bu fıkıhı üreten zihinlerde farklı sonuçları beraberinde getirdi. Fıkıh ve fakih için bu dönüşümlerin en önemlisi, hicri dördüncü asırdan itibaren on dokuzuncu yüzyıla kadar fıkıh üretiminde merkezi bir rol oynayan ve fıkıh üretimini büyük ölçüde şekillendiren mezhep algısında; yani mezhep birikimini dikkate alma konusunda yaşanan değişim olmuştur. İşte on dokuzuncu yüzyıldan itibaren kısaca "mezhep algısında yaşanan kırılma" diye tanımlanabilecek olan bu dönüşüm hiç şüphesiz fıkıh alanında çeşitli yansımaları olmuştur. Bu makalenin konusu, bu algı değişiminin yansımalarına belli örnekler üzerinden işaret etmektir.

Modern Dönemde Hadis Karşıtlığı ve Kur'âniyyûn Akımı

Nilüfer Kalkan

Modern dönemde İslâm dünyasının hadislere bakış açısı, onları değerlendirme kriterleri, kabul ve red şartları geçmişte olduğu gibi farklılık arz etmektedir. Bu farklılık kimi zaman hadiselerin ihmâlîne (âhâd, gaybî, mucizevî, itikadi niteliklere sahip olan rivayetler ile Kuran ve akılla çelişir gözükür rivayetleri reddetme faaliyetleri) kimi zamanda hadislerin tamamıyla reddine yol açmıştır. Tarihte hadislere karşı ilk tepkinin Hüküm ancak Allah'ındır ayetini slogan edinerek ortaya çıkan Hariciyye mezhebinin doğuşuyla neşet ettiğini söyleyebiliriz. Ancak Hariciler arasında sünnete son derece mesafeli duranlar olmasına rağmen sünneti topyekûn reddetme faaliyeti gözlenmemektedir. İlk olarak sünneti topyekûn inkâr hareketi ise; Müslümanlar arasında değil, batılı oryantalistler arasında gelişmiştir. Bu kişilerin ortaya attıkları sünnetin inkârı meselesi zamanla İslâm dünyasında da kendini göstermiştir. Özellikle İngiliz sömürgesi altında olan Hindistan ve Mısır gibi bölgelerde, oryantalistlerin önemli görevlerde bulunması Müslüman'ların da onlardan etkilenmeleri sonucunu doğurmuş, bu da Kur'âniyyûn akımıyla kendisini göstermiştir. Bununla birlikte Türkiye'de de bu akımın tezahürleri Mealcililer diye adlandırılan grupta ya da Kur'an İslâm'ı söylemlerinde ortaya çıkmaktadır. Biz de bu çalışmamızda İslâm dünyasının içinde doğan Kur'âniyyûn akımını savunduğu; Kur'ân'ın Hz. Peygamber'in tefsirine ihtiyacı olmadığı, peygamberin açıkladığı

malarının örfi nitelikli olup kendi devri için geçerli olduğu, hadislerin dini tamamlayıcı bir görevinin olmadığı ve sadece dinin tarihini ifade ettiği şeklindeki görüşlerini zikrettikten sonra genel bir değerlendirme yapmaya çalışacağız.

İslâm Toplumunun İnşası ve Bir Arada Yaşama

Fatih Oğuzay

İnsanlık tarihi boyunca olduğu gibi günümüz dünyasının da en önemli problemlerinden birini teşkil eden bir arada yaşama meselesinin Hz. Peygamber tarafından nasıl ele alındığının tahkiki, meselenin çözümü açısından önem arz etmektedir. Zira onun (sav) bu çalışmalarını söz konusu dönemde meyvelerini verdiği gibi sonraki İslam devletleri tarafından da prensip olarak kabul edilmiş ve mümkün olduğunca yürürlükte tutulmuştur. Müminlerin birbirleri ile olan münasebetleri din temelinde karşılıklı sevgi, saygı ve muhabbet gibi değerler üzerine oturtulmuştu. Müslümanlar ancak kardeşti. Müslüman, din kardeşlerini en az kendisi kadar sevmek, kendisi için istediklerini onlar için de istemek zorundaydı. Müslüman, kardeşine sırt çevirmez ve onu asla yardımsız bırakmazdı. Din kardeşini küçük düşürmek bir Müslüman'a günah olarak yeterde artardı. Müslüman'ın Müslüman'a kanı, malı, namusu, her şeyi haramdı. Sosyal, ve maddi farklılıklar asla bir üstünlük vesilesi olamazdı. Üstünlük ancak takvada idi. İlerleyen yıllarda İslam devletinin güçlenmesi ve sınırlarının genişlemesi ile birlikte gayr-i Müslim bazı kabile ve topluluklar da İslam devletinin hâkimiyeti altına girmişlerdi. Diğer din mensuplarını yapılan anlaşmalara bağlı olarak vatandaşı kabul eden İslam Devleti, şirke asla müsaade etmemiş ve Müslüman olmadıkları müddetçe müşriklere vatandaşlık hakkı da vermemişti. Bu bağlamda bu çalışmada örnekler üzerinden İslam toplumunun inşa sürecinde bir arada yaşamanın nasıl olduğu ele alınacaktır.

Arapça Öğretiminde Klasik ve Modern Ayrımı

Muhammet Okumuş

Günümüzde Arapça öğretiminde iki farklı yöntem izlenmektedir. Bunlardan biri Osmanlı medreselerinin uygulamış olduğu klasik yöntem diğeri de günümüzde uygulanan daha çok uygulama ve alıştırma esasına dayalı modern yöntemdir. Bu ikinci yöntem tatbikat bakımından daha elverişlidir. Bu sebeple de daha çok tercih edilmektedir. Bu durum da mantıksal tutarlılığı daha fazla olan ve klasik ilimlerin terminolojisini kullanan "klasik yöntem" için terk edilme sorununu gündeme getirmektedir. Sunumumuzda bu sorunu ortaya koyacak ve çözüme dair yapılabilecekleri gündeme getireceğiz.

Sosyal Bilimlerde Yeni Meseleler

Modern Batı'nın Tanımlanması Çabaları ve Sosyolojik Düşüncenin Özü

Lütfi Sunar

Bir bilim olarak 19. Yüzyılın düşünce atmosferinde ortaya çıkan sosyolojinin ana işlevi düşünsel, sosyal, siyasi ve iktisadi dönüşümler neticesinde ortaya çıkan modern toplum biçiminin açıklanmasıdır. Bu açıklama uğraşının iki temel boyutu söz konusudur. Geleneksel dünya görüşünden ve toplum biçiminden radikal bir kopmayla ortaya çıkan yeni toplum içerisinde büyük çaplı toplumsal sorunlar mevcuttur. Bu toplumsal sorunlara çözümler üretme ihtiyacı sosyolojinin çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu tür bir modern olma bilinci neredeyse tüm sosyolojik düşünceyi belirleyen bir geleneksel-modern ayrımının oluşmasının da ana nedenidir. Sosyolojinin diğer bir yönü ise bu yine ayrımla ilişkili bir biçimde modern toplum biçiminin insanlık tarihinde görülen diğer toplum biçimleriyle mukayese edilerek konumlandırılmasıdır. Bu bakımdan dönemin düşünsel ikliminde benzer problemler çerçevesinde baskın olan tarih felsefeleri ve onların geliştirdiği toplum tasnifleri sosyolojiye bir zemin hazırlamıştır. Diğer taraftan yine benzer meseleler etrafında Doğu toplumları hakkında sistematik bir bilgi üretimine girişen şarkiyatçılık da sosyolojinin bu uğraşlarının önemli bir zeminini teşkil etmiştir. Bu bağlamda ilk dönem sosyolojik düşüncede tarih felsefesinin ilerlemeci tarih tasavvuru ile geliştirdiği toplumsal aşamalar fikri çerçevesinde Doğu toplumları insanlık tarihinin başlangıcına yerleştirilmiştir. Genellikle Batı'daki ilerlemeye zıt bir biçimde durağan bir şekilde tasvir edilen Doğu toplumlarının tarihsel ilerlemeden dışlanması modern toplum biçiminin biricikleştirilmesini sağlamaktadır. Şarkiyatçı düşüncenin en temel özelliklerinden birisi olan bu tür bir ötekileştirme, Doğu'nun Batı'dan hareketle tanımlanması anlamına da gelmektedir. Böylece Doğu toplumları hakkında yapılan çözümler Doğu'yu anlamaya yönelik olmaktan ziyade onu Batı'nın zıddı bir modeline dönüştürmektedir. Bu bildiride sosyolojik çözümlemenin esas işlevinin modern toplum biçiminin kimliklendirilmesi ve Doğu toplumları önünde savunulması olduğu dile getirilmektedir.

Faizsiz Bankacılıkta Fetvadan Teoriye Geçiş M¼mk¼n m¼?

Necmettin Kızılkaya

G¼n¼m¼zde ekonominin temelini oluşturan faizli sistem ve bu sistemin vazgeçilmez unsurlarından biri olan bankacılık, yakın zamanda karşılaşılan krizin de en büyük müsebbibi kabul edilmektedir. Özellikle finans piyasalarındaki daralma sebebiyle dünya ekonomilerinin içine girdiği bu krizi aşmak için değişik teoriler üretirse de bunlar içerisinde en dikkat çekeni, faizsiz bir ekonomi ve buna bağlı olarak faizsiz bankacılık modelidir. 1940'lerden itibaren birçok araştırmacının faizsiz bankacılık ile ilgili yaptıkları araştırmalar 1974'te İslam Kalkınma Bankası'nın kurulmasına yol açmıştır. Yarım yüzyıldan fazla bir geçmişi olan faizsiz bankaların insanlığa sundukları finansal bir sistemin olup olmadığı bir yana, bankacılık işlemlerine esas aldıkları İslami ilkelere ne derece bağlı kaldıklarıyla ilgili birçok teredd¼t olduğu bilinmektedir. Bu durum, faizsiz bankaların mevcut durumunun karşılaşılan ekonomik krizden çıkmaya çalışan insanların bu ihtiyacına cevap verebileceği hususunda önemli şüpheler oluşturmaktadır. Türkiye'de Müsl¼man halkın faizli işlemler yapan bankalara karşı olumsuz tutumunun sonucunda ortaya çıkan faizsiz bankaların g¼n¼m¼zde geldikleri nokta, üzerinde ciddiyle d¼ř¼nmeyi gerektirmektedir. 2009 yılında Türkiye'deki finans sektör¼ içerisinde toplanan fonlar itibariyle payları % 5.1, toplam aktiflerdeki payları da % 4.2 civarında olan katılım bankalarının çeyrek asrı geçen süre içerisinde sahip oldukları bu paylar, genel nüfusun dini yaşantı ve değerleriyle kıyaslandığında oldukça d¼ř¼kt¼r. Bu durumun birçok boyutu olmakla beraber, faizsiz finans kurumlarının üzerine kuruldukları temel bazı dinî-iktisadî ilkeler ve özellikle bankacılık işlemlerinin yürütülmesinde m¼racaat edilen fetva yöntemine dair bazı hususlar tebliğin temelini oluşturmaktadır. Ancak konuya giriş olması için öncelikle faizsiz finans kurumlarının ortaya çıkışını sağlayan faktörler üzerinde durulacak, ardından tarihsel ser¼veni kısaca incelenecektir. Daha sonra faizsiz bankaların işleyiş şekli ve dayandıkları dinî-hukukî prensipler ele alınacaktır. Tebliğin ana çatısını oluşturan bölümde, g¼n¼m¼zde gelinen noktada faizsiz bankaların işleyişinde çokça atıf yapılan zaruret, ruhsat ve maslahat gibi kavramlardan hareketle verilen fetvaların doğurduğu bazı sorunlar tartışılacaktır.

V. OTURUM

Küresel Medya ve Kültürlerarası Ötekileşim

Onur Günaydın

Küresel iletişim ağları, sanayileşmesini gerçekleştirmiş büyük ekonomilere sahip batı ülkelerinin üretimi, denetimi ve yönlendirilmesindedir. İletişim ağlarında akışın merkezden çevreye doğru olması batılı ülkeleri kültür ihraç eder hale getirmiştir. Bu akışın tek yönlü olması çevredeki kültürlerin dönüşmesini hızlandırmakla beraber bu kültürlerin meydana geldikleri mekânlarda ötekileşmesi sonucunu beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada batılı toplumların batı dışı toplumları nasıl sömürgeleştirdiği ve bu toplumların kültürlerinin yok edilmesinin meşruluğunu sağlarken hangi araçları ve yöntemleri kullandığı ortaya koyulacaktır.

Frankfurt Okulu, Şikago Okulu ve Baudrillard Özelinde İletişim Kuramlarında Toplumsalın Sonu

Yusuf Ziya Gökçek

'Frankfurt Okulu- Amerikan Şikago Okulu-Fransız postmodernler(Baudrillard)- adlı çalışmamda bu ekollerin çağdaş dünyayı nasıl yorumladıkları, yöntemlerini önemli isimleri üzerinden toplumsal ve toplumsalın sonunu, çıkarımlarıyla beraber açılmaya çalışacağım. Frankfurt Okulu, iletişime, iktidarın organik bir organı olarak kültür endüstrisi üzerinden 'kötücül' oluşumların içinde açıklayarak faşizmi ve faşizmin öncülü kitleyi etkileyen metaforik bir kavram nitelemesi yapmışlardı. Amerikan okulunun iletişime istatistikî verileri işleme, feedback'in önemsenmesi ve ortaya çıkarılışı iki yönlü ilişki biçiminin ihdas edilmesi gibi olayları eklemiştir. Amerikan ekolü iletişimi 'ilerici-pozitivist' yapının yeni ülkenin dayanışmacı ve 'ulus'u bir ülkü biçiminde etrafında toplaması Amerikan faydacılık felsefesine uygun bir kavram olarak işlerler. Fransız postmodernler özellikle Baudrillard, iletişimin gerçekçilik sorununu eksene alarak gerçekliğin yeniden kurgulandığı ve yaşanan dünyanın iletişim aygıtlarının yeni bir fantazyaya yaratma noktasındaki çabalarını analiz eder. Batıda anlamın yolculuğu, toplumun kitleye evrilmesi sonrasında kitlenin de inkarına kadar varılan süreç, aklın aydınlanmanın baş tacıyken irrasyonalliteye sığınan bir sergüzeşt geçirmesi, insandan veriye veriden hiçe doğru bir gidişin hikayesini Amerikan Şikago Okulu, Frankfurt Okulu ve Baudrillard ekolü üzerinden anlatacağız.

Sinema'da Gerçeklik Sorunu

H. Ramazan Yılmaz

Sanat bütün çağlarda insanın görüp algılayabildiği dünya ile görme ve tecrübe etme imkânı olmayan metafizik âlemi konu edinmiştir. Farklı çağların sanat anlayışlarında, insanın her iki âlem üzerindeki konumunun ve her iki âlem hakkındaki söylemlerinin değişkenlik gösterebilmesini sağlayan iki temel yaklaşım; *gerçekçilik* (mimesis) ve *biçimcilik* (fantazy) gelenekleri olarak ifade edilebilir. Bu çalışma, 19. Yüzyıl'ın sonunda Batı Uygarlığı'nın ürettiği bir form olarak doğan Sinema'da, farklı akımların ve farklı kuramların gerçekçilik anlayışlarını konu edinerek Sinema'da gerçeklik sorununu tartışacaktır. Sinemada *kahramanların* sunduğu gerçeklik ile *karakterlerin* sunduğu gerçeklik ortaya konacak ve birbirlerinden ayrıştırılacaktır.

Antik Yunan'a Osmanlı'nın Gözünden Bakmak

Gülçin Koç

Merhum Cengiz Orhonlu'nun otuz sene evvel tanıttığı *Tarih-i Medinetü'l Hukemâ*, on iki sene İstanbul'da medrese eğitimi almış Mahmud Efendi'nin 1738'de Anabolu/Napflion muhafızı olduğunu belirttiği Muhsinzâde Mehmed Paşa'ya sohbet meclislerinde anlattığı Atina tarihine dair hikayeler üzerine kuruludur. Toplam 291 yapraklık bir eser olan *Tarih-i Medinetü'l Hukemâ*'nın 234b'den sonraki kısmını Osmanlı devri ve 1687–1715 Venedik Osmanlı savaşları oluştururken, 8a-234b arasında Antik dönem Atina ve çevresinin tarihi anlatılmaktadır. Kitabın en önemli özelliği tek başına Atina tarihini konu edinmesidir. Muhtemelen Osmanlı literatüründe – Büyük İskender anlatılarını hariç tutmak kaydıyla- Theseus'tan, Amazonlardan, Solon'dan ve bütün diğer Atinalı yöneticilerden ilk bahseden eser de olan *Tarih-i Medinetü'l Hukemâ* ayrıca Antik döneme ait binalardan, adet ve geleneklerden, toplum yapısından, Atinalıların katıldıkları savaşlardan ve Atina'nın başına gelen istilalardan söz etmektedir. Konuşmada daha çok Mahmud Efendi'nin Antik Atina'yı nasıl 'okuduğundan' hareket edilecek; philhellenism'in hemen öncesinde 18.yy başlarında Atina nasıl bir yerd sorusu üzerinde de durulacaktır.

IV.

GENÇ AKADEMİSYENLER BULUŞMASI

KATILIMCILAR*

Abdullah Sabit Tuna, Yüksek Lisans Öğr., İstanbul Üniv. Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Adem Başpınar, Yüksek Lisans, İstanbul Üniv. Sosyoloji Böl.

Berat Açıl, Yrd. Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniv. İnsan ve Toplum Bilimleri Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Böl.

Eyüp Taşöz, Yüksek Lisans Öğr., Marmara Üniv. Din Sosyolojisi Ana Bilim Dalı

Faruk Taşçı, Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniv. Çalışma Ekonomisi Böl.

Fatih Oğuzay, Doktor Adayı, Marmara Üniv. İlahiyat Fak. İslam Tarihi Ana Bilim Dalı

Gülçin Koç, Doktor Adayı, Ruhr Üniv. Bochum Tarih Bilimleri Fak.

H. Ramazan Yılmaz, Yüksek Lisans Öğr., Yeditepe Üniv. İletişim Fak.

Hacı Bayram Başer, Doktor Adayı, İstanbul Üniv. İlahiyat Fak. Tasavvuf

Hamdi Çilingir, Doktor Adayı, Marmara Üniv. İlahiyat Fak. İslam Hukuku Ana Bilim Dalı

Lütfi Sunar, Dr, Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniv. Sosyoloji Böl.

M. Emin Soydaş, Yrd. Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniv. Güzel Sanatlar Fak. Müzik Böl.

Mehmet Fatih Arslan, Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniv., İlahiyat Fak. İslam Felsefesi Böl.

Muhammed Hüseyin Mercan, Araş. Gör., Kırklareli Üniv. Uluslararası İlişkiler Böl.

Muhammet Fatih Kılıç, Araş. Gör., Mardin Artuklu Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Felsefe Böl.

Muhammet Okumuş, Yüksek Lisans Öğr., Marmara Üniv. İlahiyat Fak. Arap Dili

Murat Şentürk, Doktor Adayı, İstanbul Üniv. Sosyoloji Böl.

Necmettin Kızılkaya, Doktor Adayı, Selçuk Üniv. İlahiyat Fak. Fıkıh Ana Bilim Dalı

Nilüfer Kalkan, Yüksek Lisans Öğr., Marmara Üniv. İlahiyat Fak. Hadis Bilim Dalı

Onur Atalay, Doktor Adayı, Galatasaray Üniv. Felsefe Böl.

Onur Günaydın, Marmara Üniv. İletişim Fak. Gazetecilik Böl. Mezun

Ömer Mahir Alper, Prof. Dr., İstanbul Üniv. İlahiyat Fak. Din Bilimleri ve Felsefe Böl.

Rıdvan Topçu, Yüksek Lisans Öğr., Marmara Üniv. İslam Hukuk Ana Bilim Dalı

Yusuf Ziya Gökçek, Yüksek Lisans Öğr., Beykent Üniv. Radyo TV Sinema Böl.

*Liste isim sırasına göre oluşturulmuştur.